

Sanat ortamının sahtecileri, heykelseverleri ve Delibaş'ın resimleri

Geçen haftalarda gazetelerin kültür-sanat sayfalarına yansıyan iki ilginç haber vardı. Bunlardan ilki sanat ortamının en önemli sorunlarından biri olan sahtecilik ile ilgiliydi. **Neş'e Erdok**, bir müzayedenin kataloğunda kendine ait olmayan ancak onun imzası ile satışı sunulan bir yapıt ile karşılaşmış ve suç duyurusunda bulunmuştu. İlginç olan sıradan bir sahtecilik vakasından öte, bir başka tanınmış ressam, **Leyla Gamsız'a**, ait olan resmin üzerindeki imzanın

ESRA
ALİÇAVUŞOĞLU
esraali@yahoo.com

silinmesi ve Erdok'un yapıtı gibi satılmak istenmesiydi. Öncelikle, yaşayan bir ressamın hem de Türk resim sanatının önemli figürlerinden biri olan, ayrıca üslubu uzaktan bile tanınacak kadar yerleşmiş bir ressamın bir başka sanatçının resminin üzerinden imzasının satışı

sunulmasını insanın aklı gerçekten almıyor. İster istemez sahtecinin de cahilinden korunmak gerek diyesi geliyor insanın. Öyle tuhaf, öyle akıl almaz bir olay ki bu, insan şaşırırsın mı, üzülürsün mü, yoksa gülsün mü bilemiyor.

Aslında bu türden sahtecilik **"hikayeleri"** o kadar bol ki sanat ortamımızda. Haksızlık etmeyelim, uluslararası ortamda da yüzyıllardır önüne geçilemeyen bir sorun bu. Hatta Discovery Channel sahtecilik ile ilgili bir belgesel bile hazırladı geçen yıllarda. O belgeseli izlerken en emin olduğunuz yapıttan bile şüphe eder hale gelebiliyorsunuz, uzmanlarının bile sahte ile gerçeği ayıramadığı sahneleri izlerken. Belirttiğimiz gibi, sahtecilik öyle arada sırada karşımıza çıkan münferit bir olay değil Türkiye'de de. Bu işi yukarıdaki gibi **"amatörce"** değil bizzat profesyonel olarak yürütenler olduğu biliniyor; bunlardan kimileri basına da yansıyor. Hayatta olmayan ressamların sahteleri gibi hayli dallı budaklı bir konuyu bir yana bırakırsak, yaşayan ressamların sahte tablolarının satışa sunulmasına insanın gerçekten inanası gelmiyor.

Neş'e Erdok'un başına gelen bu olayın bir benzeri 2001 yılında **Turan Erol**'un da başına gelmişti. Olay ancak 6 yıl sonra çözülebildi, sahteciler kamu davasından mahkum

oldular, diğer davalar ise devam ediyor. Turan Erol'un olayı da tıpkı Erdok'un ki gibi ilginçti; sanatçı resminin sahtesini karma bir sergide görmüş, inanmamış hatta arkasına **"bu resim bana ait değil"** diye bile yazmıştı. Erol'un karşılaştığı sahte resimler bununla da kalmamış kendi imzasının taklit edildiği **"kötü sahtelerle"** bir kaç kez daha karşılaşmıştı. İşin ilginç yanı Erol, bu resimlerin kendine ait olmadığını kanıtlamak gibi anlaşılabilir bir durum içinde bile bırakıldı. Turan Erol gerçekten de yıllardır bu sahtecilere karşı hukuk savaşı veriyor; neyse ki en azından kamu davası kazanılmış durumda. Ama bunca yıl dinleyeni bile çileden çıkaran bir sabır sınavı verdiğini de unutmamak gerekiyor.

İki ilginç haber var demiştik yukarıda... Bunlardan diğeri ise Kültür Bakanlığı'nın **"elinde bulunan"** **Nâzım Hikmet** heykeli ile ilgili olandı... Kültür Bakanı **Ertuğrul Günay** bir televizyon programında İstanbul'a

Nâzım Hikmet heykeli dikmek gibi bir hayali olduğundan söz etti ve ellerinde böyle bir heykel olduğunu, isteyen belediyeye verebileceklerini söyledi.

Günay'ın bir televizyon programında dile getirdiği bu heykel dikme mevzunu gazete sayfalarına taşıyan **Erkan Aktuğ**'un da dikkat çektiği gibi, İstanbul'un neredeyse tüm ilçelerini elinde bulunduran AKP, nedense Nâzım Hikmet heykelini koyabilecek doğru bir yer bulamamış olacak ki, gönüllülük esasını devreye sokuyor. Aslında Ertuğrul Günay'ın bu hamlesi çok zekice. Hem Nâzım Hikmet gibi bir sembolü söz konusu ederek **"eski güzel günlerin"** anısını canlandırıyor hem de isteyen var mı, seve seve veririm diyerek başışçı pozisyonuna geçiyor. Ancak bilindiği gibi bu türden hamleler politikacılar için **"doğru"** gibi görünse de aslında heykeli anıttan ve süsten ibaret sayan zihniyetin yansımasını da gözler önüne seriyor. Öyle ki heykelin kime ait olduğu, hangi estetik kaygılarla yaratıldığı hiç mi hiç önemli değil. Kentin dört bir yanını zafer takları ve atlı heykelleri ile süsleyen Romalı imparatorlar gibi

sevdiği şairleri boğaza nazır yerleştirmek üzere belediye arayan mantığını birbirinden pek farkı yok galiba. Oysa özellikle Kültür Bakanlığı makamında bulunanların bu konuda daha dikkatli olmaları gerekmiyor mu?

Geçen haftalardan yansıyan bu iki haberi Mac Art Gallery'de açılan **Lale Delibaş'ın "Iamekan"** sergisi ile tamamlayalım. Lale Delibaş'ın tuval üzerinde gerçekleştirdiği görsel yolculuk gerçekten görülmeye değer. Kimi zaman sert ve doğal ham tuval üzerine, kimi zaman ise bunun tam tersi parlak ve süslü kadifeler üzerine işlediği sözcükler ile Delibaş, tıpkı birbirine incecik bağladığı harfler gibi kelimelerin anlamını ve ötesini düşünmeye çağırıyor. Önce harfleri birleştirip okumaya, sonra ise dokunmaya yönlendiren bu çalışmalarda kullanılan tüm metinlerin **Mevlana**'ya ait olduğunu da belirtmek gerek. Oldukça zor bir teknik, nakış ile tek tek işlediği, oluşturduğu harfleri beyaz tuval üzerinde yine beyazla bütünleyen sanatçının beyaza odaklanmış olması onun ruhla özdeşleşmesi ile ilişkili... Daha doğrusu ikisinin de kirlenmeye son derece müsait olmasıyla...

Lale Delibaş "Iamekan" 13 Şubat-14 Mart 2008 Mac Art Gallery
Mim Kemal Öke Cad. Lal Apt. No:23/3 Nişantaşı
Tel: 0212 343 85 40

